

Notat

Tabeller til besvarelse af spørgsmål 177 fra Finansudvalget

Tablet 1-4 nedenfor viser den lovbestemte pensionsalder i alle EU-lande i hhv. 2013 (senest tilgængelige samlede data for EU-landene), 2030, 2035 og 2040 for hhv. mænd og kvinder. Tallene er opgjort af Kommissionen på baggrund af de nuværende planer for pensionsalderen i de enkelte lande.

I et antal lande er pensionsalderen indekseret til den forventede levetid. I Danmark har Folketinget vedtaget, at pensionsalderen forhøjes til 68 år i 2030. Med de nuværende forventninger til stigende levetid indebærer indekseringen, at pensionsalderen forhøjes yderligere til hhv. 69 år i 2035 og til 70 år i 2040. Men det kræver både, at forventningerne til stigende levetid indfries, og at folketinget beslutter forhøjelserne i hhv. 2020 og 2025. Andre lande har valgt diskretionære stigninger i pensionsalderen i fremtiden (som kun rækker et begrænset antal år frem i tiden) og har ikke fastsat indekseringsmekanismer, mens en række lande endnu ikke har vedtaget stigninger i pensionsalderen.

Det skal bemærkes, at pensionsalderen kun er et aspekt af mange, som varierer betydeligt fra land til land, hvorfor en sammenligning af pensionsalderen isoleret set langt fra giver et fuldstændigt billede. Nogle lande har således i stedet for stigninger i pensionsalderen bl.a. indført mekanismer, som reducerer de offentlige pensionsydelse, når levetiden stiger – fx Sverige, Finland, Spanien og Tyskland. Derudover giver nogle lande (herunder Danmark) visse muligheder for tidlig tilbagetrækning (efterløn).

I lyset af at de fleste lande står overfor demografiske udfordringer, og selvom, der allerede er gjort en del i mange EU-lande, kan det forventes, at der i de kommende år gennemføres yderligere tiltag¹. De lovbestemte pensionsaldre i 2030, 2035 og 2040 er derfor i høj grad et udtryk for, hvor langt man i de enkelte lande på nuværende tidspunkt er kommet i forhold til at indrette pensionssystemerne til en stigende levealder og er ikke nødvendigvis et udtryk for, hvad pensionsalderen bliver til den tid. At Danmark bevæger sig mod toppen af tabellerne frem mod 2040, er således et resultat af, at Danmark, sammenlignet med andre lande, er kommet relativt langt med at sikre et bæredygtigt pensionssystem. Derudover skyldes det også, at holdbarhedstilpasningen af det danske system bygger på en højere pensionsalder fremfor fx lavere pensionsydelse, som det er tilfældet i visse andre lande.

Det bemærkes, at tallene i tabellerne angiver den normale pensionsalder, idet der i flere lande er fleksible muligheder for tidligere og senere tilbagetrækning. Herud-

¹ Se fx Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016). Flere lande har desuden landespecifikke anbefalinger om at styrke holdbarheden af de offentlige finanser, herunder gennem styrket holdbarhed i pensionssystemerne.

over afhænger den konkrete pensionsalder i nogle lande fx af antal år på arbejdsmarkedet, antallet af børn og faggruppe. Der er ligeledes variationer i dækningsgraden af pensionsudbetalingerne og reglerne for bidrag til pensionsordningerne.

Tabel 1
Den lovbestemte pensionsalder (efterslusalder i parentes) for samtlige EU-lande, 2013

	Mænd	Kvinder	Pensionsalder er knyttet til levetid	Udbetalinger er knyttet til levetid	Automatisk balancerings ²
Finland	68,0 (62,0)	68,0 (62,0)	(X)	X	
Grækenland	67,0 (62,0)	67,0 (62,0)	X		
Sverige	67,0 (61,0)	67,0 (61,0)		X	X
Italien	66,3 (62,0)	62,3 (62,0)	X	X	
Frankrig	65,8 (60,8)	65,8 (60,8)		X	
Tyskland	65,3 (63,0)	65,3 (63,0)			X
Polen	65,3 (65,3)	60,3 (60,3)		X	
Nederlandene	65,1 (65,1)	65,1 (65,1)	X		
Irland	65,0 (65,0)	65,0 (65,0)			
Spanien	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)		X	X
Cypern	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)	X		
Belgien	65,0 (60,5)	65,0 (60,5)			
Danmark	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)	X		
Luxembourg	65,0 (57,0)	65,0 (57,0)			
Portugal	65,0 (55,0)	65,0 (55,0)	X	X	
Slovenien	65,0 (58,3)	63,5 (58,0)			
Storbritannien	65,0 (65,0)	61,0 (61,0)			
Kroatien	65,0 (60,0)	60,8 (55,8)			
Østrig	65,0 (62,0)	60,0 (58,8)			
Rumænien	64,7 (59,7)	59,7 (54,7)			
Bulgarien	63,7 (63,7)	60,7 (60,7)			
Estland	63,0 (60,0)	62,0 (59,0)			
Litauen	62,8 (57,8)	60,7 (55,7)			
Tjekkiet	62,7 (59,7)	59,7 (56,7)	X		
Ungarn	62,0 (62,0)	62,0 (62,0)			
Malta	62,0 (61,0)	62,0 (61,0)			
Letland	62,0 (60,0)	62,0 (60,0)		X	
Slovakiet	62,0 (60,0)	58,3 (56,3)	X		

Anm.: Finland: Pensionsalderen er fleksibel ml. 62 og 68 år. Jo længere tid pensionen udskydes, desto højere ydelse. Pensionsalderen er knyttet til levetid ved at indbetalingsperioden for fuld ydelse øges i takt med levetiden.
 Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.
 Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.
 Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

² "Automatisk balancerings" dækker over mekanismer, der sænker ydelsen og/eller hæver indbetalingerne automatisk for at opretholde holdbarheden af pensionssystemet, dvs. at justeringen er knyttet til holdbarheden af pensionssystemet i stedet for direkte til levetiden.

Tabel 2**Den lovbestemte/aftalte³ pensionsalder (efterlønsalder i parentes) for samtlige EU-lande, 2030**

	Mænd	Kvinder	Pensionsalder er knyttet til levetid	Udbetalinger er knyttet til levetid	Automatisk balancering
Grækenland	69,0 (64,0)	69,0 (64,0)	X		
Nederlandene	68,0 (68,0)	68,0 (68,0)	X		
Irland	68,0 (68,0)	68,0 (68,0)			
Danmark	68,0 (65,0)	68,0 (65,0)	X		
Finland	68,0 (63,0)	68,0 (63,0)	(X)	X	
Italien	67,6 (64,6)	67,6 (64,6)	X	X	
Portugal	67,1 (55,0)	67,1 (55,0)	X	X	
Spanien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)		X	X
Tyskland	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			X
Belgien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			
Frankrig	67,0 (62,0)	67,0 (62,0)		X	
Sverige	67,0 (61,0)	67,0 (61,0)		X	X
Polen	67,0 (67,0)	64,5 (64,5)		X	
Storbritannien	66,0 (66,0)	66,0 (66,0)			
Cypern	66,0 (64,0)	66,0 (64,0)	X		
Ungarn	65,0 (65,0)	65,0 (65,0)			
Letland	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)			
Estland	65,0 (62,0)	65,0 (62,0)			
Malta	65,0 (61,0)	65,0 (61,0)			
Kroatien	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Litauen	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Slovenien	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Luxembourg	65,0 (57,0)	65,0 (57,0)			
Tjekkiet	65,0 (60,0)	64,7 (60,0)	X		
Østrig	65,0 (62,0)	63,5 (62,0)			
Bulgarien	65,0 (65,0)	63,0 (63,0)			
Rumænien	65,0 (60,0)	63,0 (58,0)			
Slovakiet	64,1 (62,1)	64,1 (62,1)	X		

Anm.: Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

Finland: Pensionsalderen er fleksibel ml. 62 og 68 år. Jo længere tid pensionen udskydes, desto højere ydelse.

Pensionsalderen er knyttet til levetid ved at indbetalingsperioden for fuld ydelse øges i takt med levetiden.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

³ I Danmark og Frankrig kræver levetidsindekseringen politiske beslutninger i fremtiden. For Danmark er der dog i 2030 tale om den allerede i dag lovbestemte pensionsalder.

Tabel 3**Den lovbestemte/aftalte⁴ pensionsalder (efterlønsalder i parentes) for samtlige EU-lande, 2035**

	Mænd	Kvinder	Pensionsalder er knyttet til levetid	Udbetalinger er knyttet til levetid	Automatisk balancering
Grækenland	69,5 (64,5)	69,5 (64,5)	X		
Danmark	69,0 (66,0)	69,0 (66,0)	X		
Nederlandene	68,6 (68,6)	68,6 (68,6)	X		
Irland	68,0 (68,0)	68,0 (68,0)			
Italien*	68,0 (65,0)	68,0 (65,0)	X	X	
Finland	68,0 (63,0)	68,0 (63,0)	(X)	X	
Portugal	67,4 (55,0)	67,4 (55,0)	X	X	
Spanien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)		X	X
Tyskland	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			X
Belgien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			
Frankrig	67,0 (62,0)	67,0 (62,0)		X	
Sverige	67,0 (61,0)	67,0 (61,0)		X	X
Polen	67,0 (67,0)	65,8 (65,8)		X	
Cypern	66,5 (64,5)	66,5 (64,5)	X		
Storbritannien	66,3 (66,3)	66,3 (66,3)			
Kroatien	66,3 (61,3)	66,3 (61,3)			
Tjekkiet	65,8 (60,8)	65,6 (60,6)	X		
Ungarn	65,0 (65,0)	65,0 (65,0)			
Letland	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)		X	
Estland	65,0 (62,0)	65,0 (62,0)			
Østrig	65,0 (62,0)	65,0 (62,0)			
Malta	65,0 (61,0)	65,0 (61,0)			
Litauen	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Slovenien	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Luxembourg	65,0 (57,0)	65,0 (57,0)			
Bulgarien	65,0 (65,0)	63,0 (63,0)			
Rumænien	65,0 (60,0)	63,0 (58,0)			
Slovakiet	64,8 (62,8)	64,8 (62,8)	X		

Anm.: Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

Finland: Pensionsalderen er fleksibel ml. 62 og 68 år. Jo længere tid pensionen udskydes, desto højere ydelse.

Pensionsalderen er knyttet til levetid ved at indbetalingsperioden for fuld ydelse øges i takt med levetiden.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

⁴ I Danmark og Frankrig er der tale om aftaler, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. I Danmark indebærer den aftalte levetidsindeksering konkret, at Folketinget hvert femte år skal hæve pensionsalderen.

Tabel 4**Den lovbestemte/aftalte⁵ pensionsalder (efterlønsalder i parentes) for samtlige EU-lande, 2040**

	Mænd	Kvinder	Pensionsalder er knyttet til levetid	Udbetalinger er knyttet til levetid	Automatisk balancering
Danmark	70,0 (67,0)	70,0 (67,0)	X		
Grækenland	69,9 (64,9)	69,9 (64,9)	X		
Nederlandene	69,3 (69,3)	69,3 (69,3)	X		
Italien	68,4 (65,4)	68,4 (65,4)	X	X	
Irland	68,0 (68,0)	68,0 (68,0)			
Finland	68,0 (63,0)	68,0 (63,0)	(X)	X	
Portugal	67,7 (55,0)	67,7 (55,0)	X	X	
Kroatien	67,1 (62,0)	67,1 (62,0)			
Polen	67,0 (67,0)	67,0 (67,0)		X	
Cypern	67,0 (65,0)	67,0 (65,0)	X		
Spanien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)		X	X
Tyskland	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			X
Belgien	67,0 (63,0)	67,0 (63,0)			
Frankrig	67,0 (62,0)	67,0 (62,0)		X	
Sverige	67,0 (61,0)	67,0 (61,0)		X	X
Storbritannien	66,7 (66,7)	66,7 (66,7)			
Tjekkiet	66,5 (61,5)	66,5 (61,5)	X		
Slovakiet	65,4 (63,4)	65,4 (63,4)	X		
Ungarn	65,0 (65,0)	65,0 (62,0)			
Letland	65,0 (63,0)	65,0 (63,0)		X	
Estland	65,0 (62,0)	65,0 (62,0)			
Østrig	65,0 (62,0)	65,0 (62,0)			
Malta	65,0 (61,0)	65,0 (61,0)			
Litauen	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Slovenien	65,0 (60,0)	65,0 (60,0)			
Luxembourg	65,0 (57,0)	65,0 (57,0)			
Bulgarien	65,0 (65,0)	63,0 (63,0)			
Rumænien	65,0 (60,0)	63,0 (58,0)			

Anm.: Den forventede levetid er baseret på Eurostats seneste befolkningsfremskrivning (EUROPOP 2013).

Finland: Pensionsalderen er fleksibel ml. 62 og 68 år. Jo længere tid pensionen udskydes, desto højere ydelse.

Pensionsalderen er knyttet til levetid ved at indbetalingsperioden for fuld ydelse øges i takt med levetiden.

Sverige: Pensionsalderen er fleksibel. En ansat er berettiget til at forblive i sin ansættelse indtil sit 67. år.

Tjekkiet: Pensionsalderen for kvinder afhænger af antallet af børn. Den angivne alder forudsætter to børn.

Kilde: Kommissionen: Discussion Paper 042 - "Pension Reforms in the EU since the Early 2000's: Achievements and Challenges Ahead" (December 2016) samt bagvedliggende data.

⁵ I Danmark og Frankrig er der tale om aftaler, der kræver politiske beslutninger i fremtiden. I Danmark indebærer den aftalte levetidsindeksering konkret, at Folketinget hvert femte år skal hæve pensionsalderen.